

11/11/53

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کمک‌های اولیه و فوریت‌های پزشکی در سوانح (دوره امدادگری)

این کتاب بر اساس سرفصل‌های مصوب معاونت آموزشی جدید دانشگاهی تدوین شده و در شورای نشر منابع آموزشی مورد تایید قرار گرفته است و به عنوان منبع آموزشی دوره امدادگری استفاده می‌گردد.

عنوان و نام پدیدآور	کمک‌های اولیه و فوریت‌های پزشکی در سوانح (دوره امدادگری)
مشخصات نشر	تهران: سازمان انتشارات جهاددانشگاهی، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	۱۹۶ص: مصور، جدول.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۰۲-۳۳۱-۶
وضعیت فهرست نویسی	نیا
یادداشت	مولفان منیزه ملازیتل، معصومه نظری، سیده بیکیان، سیده حسینیان، ساناز قره‌هاد، منیره سهرابی.
موضوع	کمک‌های اولیه
موضوع	اورژانس
شناسنامه افزوده	سازمان انتشارات جهاددانشگاهی
رده بندی کنگره	۱۳۹۱ ک۸۴/۷/ک۸۶/۷
رده بندی دیویی	۶۱۶/۰۲۵۲
شماره کتاب‌آسی ملی	۲۷۴۴۲۶

معاونت آموزشی

کمک‌های اولیه و فوریت‌های پزشکی در سوانح (دوره امدادگری)

مجری: جهاد دانشگاهی - واحد علوم پزشکی تهران

ناشر: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

چاپ: ۹۱ اول ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۶۰۰۰۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۲-۳۳۱-۶

این اثر مشمول قانون حمایت مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مولف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه نماید مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مرکز پخش:

تهران، خیابان انقلاب، بین فلسطین و چهارراه ولیمصر، فروشگاه و نمایشگاه دائمی کتاب جهاد دانشگاهی، تلفن: ۶۶۴۸۷۶۲۵-۶

پایگاه اطلاع‌رسانی: www.isba.ir پست الکترونیکی: info@isba.ir فروشگاه اینترنتی: www.Jdbook.ir

مقدمه

با نگاهی گذرا به سیر تحول و تطور دانش بشری، جایگاه و نقش آموزش در توسعه منابع انسانی انکار ناپذیر می‌نماید. از دیگر سو، هم سنگ با رشد شتابان علم و فناوری در جهان کنونی، نه تنها از ارزش و اهمیت آموزش کاسته نشده، بلکه بر تنوع، گستردگی و اثربخشی روش‌های آموزشی در تمامی سطوح، حوزه‌ها و تخصص‌ها افزوده شده و هر روز همگام با نیازهای روزآمد و فزاینده جوامع گسترش می‌یابد.

همچنین منابع آموزشی و کتاب آموزشی استاندارد، در مستندسازی و ترویج دانش و اثر بخشی فرایند آموزش، جایگاه و نقش انکار ناپذیر داشته و دارد. از این رو **جهاد دانشگاهی** به عنوان یکی از نهادهای پیشگام و ارائه دهنده آموزش در سطوح مختلف در سراسر کشور، با تکیه بر بیش از سه دهه تجربه ارزشمند، به روزرسانی و پدیدان سازی منابع آموزشی و ارتقای استانداردهای آموزشی را در دستور کار قرار داده است. بدین منظور «اونت آموزشی جهاد دانشگاهی» با هدف «تسهیل و تسریع فرایند به روزرسانی و ارتقای منابع، انطباق محتوای دوره‌ها با سرفصل‌های مصوب و ایجاد مرجعیت تخصصی در نشر منابع» اقدام به تشکیل شورای تخصصی نشر منابع آموزشی نموده است.

اثر پیش رو یکی از عناوین منابع آموزشی مصوب و مورد تایید شورای مورد اشاره است که با هدف فوق و توسط اساتید محترم جهاد دانشگاهی واحد علوم پزشکی تهران، خاتم‌ها منیژه ملازینل، معصومه نظری، سپیده بیکیان، سپیده حسینیان، ساناز فرهاد و منیر سهراب تدبیر و ارائه گردیده است که امید است برای مخاطبین و فراگیران محترم این دوره آموزشی مفید واقع گردد. بدیهی است ارائه نظرات و پیشنهادات اصلاحی مخاطبان محترم، فراگیران، مدرسین و صاحب نظران، می‌تواند ما را در استمرار این راه یاری نموده و بر اثر بخشی این منابع بیفزاید.

معاونت آموزشی
جهاد دانشگاهی

فهرست

فصل اول : مروری بر ساختمان و عملکرد بدن انسان

۲	مقدمه
۲	آشنایی با ساختمان بدن انسان
۳	آشنایی مختصر با چند دستگاه بدن
۳	دستگاه حواس ویژه
۶	دستگاه دفع ادرار
۶	دستگاه تنفس
۷	دستگاه گوارش
۸	دستگاه گردش خون
۹	دستگاه اسکلتی
۱۰	دستگاه عضلانی
۱۱	دستگاه عصبی

فصل دوم : تعریف کمک‌های اولیه و وظایف امدادگر. ارزیابی مصدوم

۱۴	مقدمه
۱۴	تعریف کمک‌های اولیه
۱۴	وسایل کمک‌های اولیه
۱۵	خصوصیات امدادگر
۱۶	وظایف امدادگر
۱۶	برخورد مناسب با حادثه و مصدوم
۱۶	ارزیابی صحنه حادثه
۱۸	ارزیابی مصدوم
۲۱	ارزیابی علائم حیاتی

۲۹	اقدامات درمانی
۲۹	انتقال مصدوم

فصل سوم: روش‌های اولیه نجات زندگی یا احیاء قلبی - ریوی

۳۲	مقدمه
۳۳	مراحل احیاء قلبی - ریوی CPR
۳۳	کمپرس قلب
۳۵	بازکردن راه‌های هوایی
۳۶	برقراری تنفس کاف با تنفس مصنوعی
۳۸	انجام CPR توسط یک امدادگر
۳۹	انجام CPR توسط دو امدادگر
۴۰	CPR در کودکان و شیخه‌ها
۴۱	نشانه‌های CPR موفقیت آمیز
۴۱	خطاهای شایع به هنگام CPR
۴۲	عوارض تنفس مصنوعی و کمپرس قلبی
۴۳	وضعیت بهبود

فصل چهارم: خفگی و اختلالات تنفس

۴۶	مقدمه
۴۶	خفگی
۴۷	غرق‌شدگی
۴۹	فشرده شدن گلو
۵۰	خفگی با گاز (مسمومیت تنفسی)
۵۱	جسم خارجی در راه تنفس
۵۲	اقدامات اولیه در مصدوم هوشیار
۵۶	اقدامات اولیه در مصدوم بیهوش

فصل پنجم: شوک و اختلالات قلبی - منکوب - تشنج

۵۸	مقدمه
۵۸	دستگاه گردش خون
۵۹	شوک

۶۴	اختلالات قلبی.....
۶۴	آنژین صدری.....
۶۵	سکته قلبی.....
۶۷	غش یا سنکوب.....
۶۸	تشنج.....

فصل ششم: زخم، خونریزی و جراحتهای خاص

۷۲	مقدمه.....
۷۲	خونریزی.....
۷۲	انواع خونریزی با توجه به منشأ خونریزی.....
۷۳	انواع خونریزی با توجه به مکان خونریزی.....
۷۳	خونریزی خارجی.....
۷۴	راههای کنترل خونریزی خارجی عمدتاً.....
۷۴	فشار مستقیم.....
۷۶	بالا آوردن اندام.....
۷۶	استفاده از نقاط فشار.....
۷۸	تورنیکه شریانی.....
۸۰	خونریزی داخلی.....
۸۲	شکل‌های خاص خونریزی.....
۸۲	جراحت فرق سر.....
۸۲	خونریزی از گوش.....
۸۳	خونریزی از بینی (خون دماغ یا اپیستاکسی).....
۸۴	جراحتهای چشم.....
۸۴	جراحتهای شکم.....
۸۵	جراحتهای نفوذی سینه و پشت.....
۸۶	زخم‌ها و انواع آن.....
۸۷	عوارض و آثار سوء زخم‌ها.....
۸۸	ملاحظات کلی در درمان زخم‌ها.....
۸۹	انواع زخم‌های باز.....
۸۹	بریدگی.....
۹۰	کندگی‌ها.....

۹۰	جسم خارجی در زخم
۹۱	زخم ناشی از سوراخ شدگی
۹۱	قطع عضو
۹۱	بیرون زدگی احشا
۹۳	انواع زخم‌های بسته
۹۳	کوفتگی
۹۴	له شدگی
۹۶	اجسام خارجی
۹۶	جسم خارجی در چشم
۹۷	جسم خارجی در گوش
۹۸	جسم خارجی در بینی

فصل هفتم: آسیب‌های اسکلتی

۱۰۰	مقدمه
۱۰۰	علل آسیب‌های اسکلتی
۱۰۰	انواع آسیب‌های اسکلتی
۱۰۱	دررفتگی
۱۰۱	شکستگی
۱۰۲	رگ به رگ شدن
۱۰۲	علائم و نشانه‌های آسیب‌های اسکلتی
۱۰۳	عوارض آسیب‌های اسکلتی
۱۰۴	اقدامات اولیه در شکستگی، در رفتگی
۱۰۵	اقدامات اولیه در رگ به رگ شدن
۱۰۶	آتل‌ها
۱۰۷	آسیب‌های استخوانی سر و گردن
۱۱۰	آسیب‌های اسکلتی ستون فقرات
۱۱۲	آسیب‌های اسکلتی اندام فوقانی
۱۱۷	آسیب‌های اسکلتی اندام تحتانی
۱۲۶	آسیب‌های اسکلتی تنه

فصل هشتم : سوختگی‌ها

۱۲۸	مقدمه
۱۲۸	سوختگی
۱۲۹	عوارض سوختگی
۱۲۹	ارزیابی شدت سوختگی
۱۳۰	شرایط ایجاد سوختگی
۱۳۰	درجات سوختگی
۱۳۲	وسعت سوختگی
۱۳۳	محل و شکا سوختگی
۱۳۴	سن مصدوم
۱۳۵	بیماری‌های همراه
۱۳۵	سوختگی حرارتی
۱۳۷	سوختگی‌های شیمیایی
۱۳۹	سوختگی الکتریکی
۱۴۰	سوختگی تابشی

فصل نهم: مسمومیت‌ها

۱۴۴	مقدمه
۱۴۴	مسمومیت
۱۴۴	راه‌های ورود سم به بدن
۱۴۵	تشخیص مسمومیت
۱۴۶	اقدامات عمومی در مسمومیت‌ها
۱۴۸	مسمومیت گوارشی
۱۴۸	مسمومیت‌های غذایی
۱۵۰	مسمومیت با فرآورده های نفتی
۱۵۰	مسمومیت‌های دارویی
۱۵۱	مسمومیت با الکل
۱۵۱	مسمومیت با اسیدها و قلیاهای قوی
۱۵۲	مسمومیت با گیاهان سمی
۱۵۲	مسمومیت تنفسی
۱۵۲	مسمومیت پوستی

۱۵۳ مسمومیت تزریقی
۱۵۳ مارگزیدگی
۱۵۶ عقرب گزیدگی
۱۵۷ زنبور گزیدگی
۱۵۹ گاز گرفتگی

فصل دهم: آسیب‌های ناشی از موایل محیطی و سوانح بزرگ

۱۶۲ مقدمه
۱۶۲ آسیب‌های گرمایی
۱۶۳ کم‌آبی
۱۶۳ گرم‌زدگی
۱۶۵ آسیب‌های ناشی از سرما
۱۶۶ سرمازدگی
۱۶۷ یخ‌زدگی
۱۷۰ تصادفات رانندگی در جاده
۱۷۲ آتش‌سوزی
۱۷۴ شیوه ارزیابی در سوانح بزرگ با مصدومین متعدد
۱۷۸ انتقال
۱۷۸ اصول راهنما در انتقال مصدوم
۱۸۰ روش‌های حمل مصدوم
۱۸۱ جابه‌جا نمودن مصدوم به وسیله یک امدادگر
۱۸۴ جابه‌جا نمودن مصدوم به وسیله دو امدادگر
۱۸۵ جابه‌جا نمودن مصدوم به وسیله سه امدادگر
۱۸۶ جابه‌جا نمودن مصدوم با استفاده از وسایل کمکی

فصل یازدهم: بانسمان و بانداژ

۱۹۴ مقدمه
۱۹۴ بانسمان (زخم‌بندی)
۱۹۵ کمپرس سرد
۱۹۶ بانداژ
۱۹۹ روش‌های بانداژ قسمت‌های مختلف بدن

۱۹۹	بانداژ اندام فوقانی
۲۰۵	بانداژهای اندام تحتانی
۲۰۷	بانداژهای سر و گردن

فصل دوازدهم: تزریقات

۲۱۰	مقدمه
۲۱۰	تزریقات
۲۱۰	اهداف تزریق دارو
۲۱۱	راه‌های معمول تزریق
۲۱۱	وسایل تزریق
۲۱۲	تزریق عضلانی
۲۱۴	تزریق داخل جلدی
۲۱۵	تزریق زیرجلدی
۲۱۶	تزریق وریدی
۲۱۹	فهرست منابع